

Knjiga proroka Joela i laodicejska Crkva adventista sedmoga dana – broj dvadeset i šest

Jeff Pippenger

2026-01-12

Broj dvadeset i šest

Četiri naraštaja u Joelu predstavljaju postupno razaranje Božjega vinograda od 1863. godine pa sve do nedjeljnog zakona. Broj četiri također simbolizira četiri obilježja Kristova karaktera. Kerubini u Svetišu imaju četiri lica, a ta se očitovanja podudaraju s četverostrukom podjelom staroga Izraela dok je bio utaboren oko Svetiša. Ona također predstavljaju četiri evanđelja.

A što se tiče oblička njihovih lica, sva četiri imahu lice čovjeka i lice lava s desne strane; a sva četiri imahu lice vola s lijeve strane; sva četiri imahu i lice orla. Ezekiel 1:10.

I prvo biće bijaše kao lav, i drugo biće kao tele, i treće biće imalo je lice kao čovjek, a četvrto biće bijaše kao orao u letu. Otkrivenje 4,7.

Biblija (Brojevi 2) opisuje 12 plemena (isključujući Levija, koji je taborovao neposredno oko Šatora sastanka) organiziranih u četiri tabora po tri plemena, smještene na četiri strane svijeta oko Svetiša, svako pod svojim stijegom, to jest zastavom ili znakom. Takav raspored stvorio je simboličnu usporedbu, pri čemu zemaljski tabor odražava nebesko prijestolje koje čuvaju kerubini.

Juda je bio okrenut prema istoku, prema izlazećem suncu na ulazu u Svetište. Judin stijeg bio je lav, jer predstavlja Lava iz plemena Judina. Dva plemena koja su bila s Judom bila su Jišakar i Zebulun. U Ivanovu viđenju prvo biće bijaše kao lav, kao što su i Ezekielovi kerubini imali lice lava. Ruben, simbol čovjeka, bio je na jugu sa Šimunom i Gadom. Na zapadu je bio Efrajim, s Benjaminom i Manašom, predstavljen volom. Na sjeveru je bio Dan, s Ašerom i Naftalijem, predstavljen orlom. Povezanost plemena s četiri lica nebeskoga Svetiša prikazana je u četiri evanđelja.

Matej je Lav iz plemena Judina, Marko je žrtveni vo, Luka čovjek, a Ivan visoko leteći orao. Krist se, kao Lav iz plemena Judina, određuje kao Onaj koji pečati i otpećuje svoju proročku Riječ. Evanđelje po Mateju ima više izravnih upućivanja na ispunjenja mesijanskih proročanstava (12) nego druga tri evanđelja zajedno. To nije ni približno usporedivo.

Evanđelje po Mateju predstavlja Božju proročku Riječ. Luka, koji je bio liječnik, iznosi svoje evanđelje iz perspektive Krista kao Sina Čovječjega, jer Luka je lice čovjeka. Marko iznosi svoje evanđelje o Kristu iz perspektive žrtvenoga prinosa koji je Krist predstavljao, jer Marko je vol. Ivan je visoko leteći orao, koji je u svom prikazu evanđelja o Kristu iznio duboke Božje stvari.

Važno je razumjeti Evanđelje po Mateju onako kako je predstavljeno unutar proročke Riječi. Evanđelje po Mateju jest Lav iz plemena Judina, gospodar svoje proročke Riječi, Čudesni Brojitelj tajni, Čudesni Jezikoslovac, Onaj koji zapećuje i otpećuje svoju Riječ. Isus je Alfa i Omega, i On je Riječ. Prva knjiga Novoga zavjeta i posljednja knjiga Novoga zavjeta proročke su knjige.

Većina poznaje tu činjenicu o knjizi Otkrivenja, ali možda nisu prepoznali da je Matej alfa Novoga zavjeta, pa stoga mora biti usklađen s omegom Novoga zavjeta. On mora predstavljati svršetak, a to je knjiga Otkrivenja.

Stoga, kada u Mateju nalazimo usporednu liniju savezničke povijesti iz Postanka, izloženu u poglavljima jedanaest do dvadeset i dva, to nije ništa manje nego istina koju Lav iz plemena Matejeva razotkriva. Dvanaest poglavlja savezničke povijesti koja su predstavljena u Postanku, Mateju i Otkrivenju sada se razotkrivaju, a ono što prepoznamo jest da dvadeset treće poglavlje Mateja predstavlja razdvajanje mudrih i ludih u prispodobi o vinogradu. Osam jao nad prijašnjim savezničkim narodom, koji svoj proročki pandan nalaze u osam duša što predstavljaju sto četrdeset i četiri tisuće koji ulaze u korablu sigurnosti. Broj 23 predstavlja djelo koje je započelo u nebeskom Svetišću kada je 2300 dana doseglo svoj završetak 22. listopada 1844., i ponovno će tako biti pri uskoro dolazećem zakonu o nedjelji. Poglavlje 23 označuje ovu istinu.

Dvadeset i četvrto poglavlje odvija se upravo nakon što je Krist završio svoj dijalog s otpadničkim Izraelom i posljednji put napustio židovski hram. Broj 24 simbol je prijelaza drevnoga u suvremeni Izrael, same točke u proročkoj povijesti na kojoj je Krist stajao kada je iznio svoju poruku u Mateju dvadeset i četvrtom. Proročka poruka Mateja 24 božanska je ilustracija metodologije „redak na redak“, koja se posebno bavi poviješću milerita, a stoga i poviješću sto četrdeset i četiri tisuće. Broj 24 prikazan je crkvom iz Otkrivenja dvanaest, koja stoji na mjesecu što odražava svjetlost Sunca pravednosti. Na njezinoj je glavi dvanaest zvijezda koje predstavljaju 24, jer ona predstavlja povijest koja vodi do Kristova rođenja, kada će 12 plemena drevnoga Izraela postati dvanaest učenika suvremenoga Izraela. U dvadeset i četvrtom poglavlju prikazana je povijest milerita od 1798. do velikoga razočaranja. Zatim dolazi Matej 25.

Broj 25 simbol je levita, bilo dobrih bilo zlih, ali jednako tako značajno predstavlja i razdvajanje mudrih i opakih levita. Matej 25 na temelju tri svjedoka, odnosno tri prispodobe, prepoznaje proces razdvajanja koji je prikazan brojem dvadeset i pet. Naravno, prispodoba o deset djevice predstavlja povijest milerita, a također i povijest sto četrdeset i četiri tisuće. Ta je povijest povijest prvoga anđela; prispodoba o talentima jest drugi anđeo, a prispodoba o ovčama i jarcima jest sud trećega anđela.

Poglavlja dvadeset i šesto do dvadeset i osmo prikazuju povijest Pashe do evanđeoskog naloga nakon raspeća.

I dogodilo se, kad Isus dovrši sve ove riječi, reče svojim učenicima: Znate da je za dva dana blagdan Pashe i da će Sin Čovječji biti predan da se razapne. Matej 26,1.2.

Sažetak raznih putokaza u 26. poglavlju jest zavjera da se Isusa ubije u redcima tri do pet. Zatim je Isus pomazan u Betaniji u redcima šest do trinaest. U redcima četrnaest do šesnaest Juda izdaje Krista za trideset srebrnika. Potom dolazi Pasha s Njegovim učenicima, u redcima sedamnaest do dvadeset i pet. U redcima dvadeset i šest do dvadeset i devet Isus ustanovljuje Večeru Gospodnju, a u retku trideset Isus proriče Petrovo zatajenje. U redcima trideset i šest do četrdeset i šest Isus je u Getsemaniju. U redcima četrdeset i sedam do pedeset i šest Isus je uhićen, a zatim je u redcima pedeset i sedam do šezdeset i osam Isus pred Kajfom i Velikim vijećem. Od retka šezdeset i devet

nadalje iznosi se Petrovo zatajenje Krista. Poglavlje sadrži deset određenih putokaza koji se trebaju ponoviti tijekom posljednjih dana.

Dvadeset i sedmo poglavlje također ima deset zasebnih orijentira. Isus je predan Pilatu, zatim se Juda objesi, potom je Isus izveden pred Pilata, zatim je izabran Baraba, Pilat predaje Isusa da bude raspet, zatim se Isusu rugaju, potom raspeće, zatim Isusova smrt, potom je Isus pokopan, a zatim straža na grobu svjedoči.

Dvadeset i osmo poglavlje ima samo tri putokaza, od kojih je prvi uskrsnuće, zatim laž Sinedrija, a potom Veliki nalog. Tri poglavlja s dvadeset i tri različita putokaza križa koji će se ponoviti u povijesti sto četrdeset i četiri tisuće.

Matej 26 – Deset putokaza

1. Urota glavara svećeničkih i starješina da ubiju Isusa (rr. 3–5)
2. Pomazanje u Betaniji od strane žene s alabasternom posudicom (rr. 6–13)
3. Juda pristaje izdati Isusa za trideset srebrnjaka (rr. 14–16)
4. Priprava i blagovanje Pashe s učenicima (rr. 17–25)
5. Ustanovljenje Gospodnje večere (rr. 26–29)
6. Predskazanje Petrova zatajenja (rr. 30–35)
7. Smrtna muka u Getsemaniju (rr. 36–46)
8. Izdaja i uhićenje Isusa (rr. 47–56)
9. Isus izveden pred Kajfu i Sinedrij (rr. 57–68)
10. Petrovo trostruko zatajenje (rr. 69–75)

Matej 27 – Deset putokaza

1. Isus predan Pilatu (rr. 1–2)
2. Judino kajanje i samoubojstvo (rr. 3–10)
3. Isus pred Pilatom – formalno rimsko suđenje (rr. 11–14)
4. Izbor Barabe umjesto Isusa (rr. 15–26)
5. Pilat predaje Isusa da bude razapet (uključeno u puštanje Barabe)
6. Izrugivanje i bičevanje od strane vojnika (rr. 27–31)
7. Raspeće (rr. 32–44)
8. Smrt Isusa (rr. 45–50)
9. Nadnaravni znakovi i ukop po Josipu iz Arimateje (rr. 51–61)
10. Postavljanje straže kod groba (rr. 62–66)

Matej 28 – Tri putokaza

1. Uskrsnuće i prazan grob (rr. 1–10)

2. Laž glavara svećeničkih i starješina vojnicima (rr. 11–15)

3. Veliko poslanje (rr. 16–20)

Baš kao što je Kristovo iskustvo od pomazanja u Betaniji do Velikog naloga označilo završetak Njegove zemaljske službe i početak evanđelja svim narodima, tako se i ta ista obilježja puta ponavljaju u iskustvu Božjeg ostatka dok se približavaju završetku vremena kušnje i svojoj konačnoj pobjedi.

Poglavlja dvadeset i šest do dvadeset i osam predstavljaju povijest Pashe ustrojenu na 23 različite putokazne točke koje se ponavljaju tijekom povijesti koja vodi do nedjeljnog zakona i nakon njega.

„Dolazak Krista kao našega velikog svećenika u Presveto mjesto radi očišćenja Svetišta, prikazan u Danielu 8:14; dolazak Sina Čovječjega k Pradavnome, kako je iznesen u Danielu 7:13; i dolazak Gospodnji u Njegov hram, prореčen po Malahiji, opisi su istoga događaja; a to je također predočeno dolaskom zaručnika na svadbu, što je Krist opisao u prispodobi o deset djevice, u Mateju 25.” Velika borba, 427.

Završetak 2300 dana 22. listopada 1844. ponavlja se pri nedjeljnom zakonu. Dvadeset i tri putokaza smještena u posljednja tri poglavlja Evanđelja po Mateju prepoznaju dragocjenu krv koja se upotrebljava da sjedini božanstvo s čovječtvom.

„Kristov zagovor u korist čovjeka u nebeskom Svetištu jednako je bitan za plan spasenja kao što je bila Njegova smrt na križu. Svojom je smrću započeo ono djelo koje je nakon svojega uskrsnuća uzašao dovršiti na nebu. Mi vjerom moramo ući unutar zastora, ‘kamo je za nas ušao preteča’. Hebrejima 6,20. Ondje se odražava svjetlost s kalvarijskog križa. Ondje možemo steći jasniji uvid u otajstva otkupljenja. Spasenje čovjeka ostvaruje se uz beskonačan trošak neba; prinesena je žrtva ravna najširim zahtjevima prekršenog Božjeg zakona. Isus je otvorio put k Očevu prijestolju, i po Njegovu posredovanju iskrena želja svih koji Mu u vjeri pristupaju može biti iznesena pred Boga.” Velika borba, 489.

Dvadeset treće poglavlje Matejeva evanđelja naglašava osudu nad krivotvorenim svećenstvom. Poglavlja dvadeset i šest do dvadeset i osam omega su dvadeset i trećem poglavlju. Krivotvoreni leviti, sve snažnija pobuna staraca tijekom četiriju naraštaja, proizveli su putokaze u posljednja tri poglavlja.

Dvadeset četvrto poglavlje prepoznaje metodologiju „redak na redak“ kao Kristovu metodologiju, budući da se On služi razorenjem Jeruzalema kako bi opisao ono što jest, ono što je bilo i ono što će biti.

Pad Jeruzalema godine 70. po Kr. dogodio se na isti dan u godini na koji je Jeruzalem prvi put bio razoren od Nabukodonozora. Razorenje Jeruzalema od strane Nabukodonozora bilo je povijest prošlosti, a Kristova povijest, kada je Tit osvojio Jeruzalem, predočavala je svršetak svijeta. Matej 24 uzdiže metodologiju „redak na redak“, prepoznajući tako „metodologiju“ kao sastavni dio proročkoga svjedočanstva.

U 24. poglavlju Krist utvrđuje nužnost razumijevanja „gnusobe pustoši“ o kojoj govori prorok Daniel, samoga temeljnog razumijevanja Williama Millera, i simbola koji uspostavlja viđenje u

Danielu. Ono također predstavlja pobunu adventizma, budući da su odbacili mileritsko razumijevanje „svagdašnje žrtve“ u knjizi proroka Daniela te su tako postali dionici snažne zablude iz 2. Solunjanima, 2. poglavlja. To je poglavlje izravno povezano s Lukom 21, te tako označava razdoblje od 11. kolovoza 1840. do 22. listopada 1844., koje predstavlja prasluku od 11. rujna do nedjeljnoga zakona. Također je povezano s „vremenima pogana“ u Luki 21,24, što je jedan od glavnih ključeva za otključavanje Mojsijevih „sedam vremena“, a ujedno je usklađeno s mjerenjem hrama u Otkrivenju 11.

Počevši s dvadeset trećim poglavljem, nakon čega slijede 24. i 25., a zatim završavajući s poglavljima 26 do 27, trima poglavljima koja sadrže dvadeset tri putokaza koji su omega alfi dvadeset trećega poglavlja. Dvadeset šesto poglavlje pridodano dvadeset sedmom i dvadeset osmom daje „81“, što je simbol svećenstva. Na temelju triju svjedoka (Postanak, Matej i Otkrivenje), poglavlja 11 do 22 jedna su linija. Poglavlja 23 do 28 linija su istine koja počinje s 23 i završava s 23.

Prvih deset poglavlja prva su od triju proročkih linija u Evanđelju po Mateju. Deset poglavlja, zatim dvanaest poglavlja, a potom šest poglavlja. Nadahnuće nas obavještava da se sve knjige Biblije susreću i završavaju u Otkrivenju, te se stoga sve knjige Biblije susreću i završavaju u Mateju. Matej, kao lice lava iz plemena Judina, prepoznaje dvanaest zasebnih mesijanskih proročanstava, a tih dvanaest odlomaka tvore orijentire povijesti milerita i sto četrdeset i četiri tisuće. Kao što knjiga Otkrivenja započinje otkrivenjem Isusa Krista, tako prvo poglavlje Mateja iznosi otkrivenje Isusa Krista koje se povezuje sa životom i svjedočanstvom Mojsija, s poviješću Antikrista, istodobno prepoznajući tri sastavnice pobjedničke Crkve, kako su predstavljene po proroku, svećeniku i kralju.

Matej započinje objavom Isusa Krista u kontekstu Božjega saveza s izabranim narodom. Od Abrahama do Davida bilo je četrnaest naraštaja, od Davida do babilonskoga sužanjstva bilo je četrnaest naraštaja, a od Babilona do Krista još četrnaest naraštaja. Kristovo rodoslovlje u Evanđelju po Mateju usklađeno je s Mojsijem, jer Mojsije je alfa Krista omega. Mojsijev život od sto dvadeset godina usklađen je sa sto dvadeset godina vremena kušnje u povijesti Noe. Noin savez stoga je povezan sa savezom izabranoga naroda. Sto dvadeset godina Mojsijeva života predstavljaju tri razdoblja od četrdeset godina, koja su završila tako da je Mojsije usmratio Egipćanina na kraju prvih četrdeset godina, a prvorodenac, faraon i njegova vojska bili su usmrćeni na kraju drugoga četrdesetogodišnjeg razdoblja. Drugo četrdesetogodišnje razdoblje završilo je pobunom kod Kadeša, a treće četrdesetogodišnje razdoblje završilo je drugom pobunom kod Kadeša. Sve tri proročke linije alfe završavaju kod Kadeša, a tri proročke linije Matejeva rodoslovlja završavaju kod Davida, u babilonskom sužanjstvu i kod Glasnika Saveza.

Kada je alfa Mojsija usklađena s omegom Krista, postoji šest svjedoka Kadeša, a to su 1863. godina i nedjeljni zakon. Matejevo rodoslovlje smješta kralja Davida u Kadeš, gdje se otpali adventizam odvodi u Babilon, dok Krist potvrđuje savez sa sto četrdeset i četiri tisuće. Smještanjem Davida u nedjeljni zakon uspostavlja se drugi svjedok o Davidu, pri čemu je David jedan od trojice ljudskih predstavnika koji su počeli služiti kad su imali trideset godina. Krist, David, Josip i Ezekiel svi su započeli svoje djelo u dobi od trideset godina. Zajedno ta četvorica

tridesetogodišnjaka koji su počeli služiti predstavljaju sjedinjenje božanstva s čovječtvom, kada se crkva vojujuća preobražava u crkvu pobjedonosnu. Ta se crkva sastoji od proroka, svećenika i kralja. Ta je preobrazba označena pri nedjeljnom zakonu, koji je također Kadeš, tako da se David u Matejevu rodoslovlju usklađuje s Davidom od trideset godina.

Trideset godina priprave podudara se s četiri stotine i trideset godina Abrahamova saveza, kao i s dobi svećenika i s 1290 godina iz Daniela 12:11. U sljedećem ćemo članku razmotriti svako od tih dvanaest mesijanskih proročanstava u Evanđelju po Mateju. Najprije prepoznamo tri proročke linije unutar Mateja: poglavlja od jedan do deset, zatim poglavlja od jedanaest do dvadeset i dva, a potom od dvadeset i tri do dvadeset i osam.

„Neko vrijeme nakon razočaranja 1844. godine držala sam, zajedno s adventnim narodom, da su tada vrata milosti zauvijek zatvorena svijetu. To je stajalište bilo zauzeto prije nego što mi je dano moje prvo viđenje. Svjetlo koje mi je Bog dao ispravilo je našu zabludu i osposobilo nas da uvidimo pravi položaj.”

„Još uvijek vjerujem u teoriju zatvorenih vrata, ali ne u smislu u kojem smo taj izraz isprva upotrebljavali niti u kojem ga upotrebljavaju moji protivnici.“

„U Noino vrijeme bila su zatvorena vrata. U to je vrijeme došlo do povlačenja Duha Božjega od grešnoga naraštaja koji je poginuo u vodama Potopa. Sam je Bog Noi dao poruku o zatvorenim vratima: ‘Neće se Duh moj dovijeka preti s čovjekom, jer je tijelo; a bit će dana njegovijeh sto i dvadeset godina’ (Postanak 6,3).“

„Bilo je zatvorenih vrata u Abrahamove dane. Milost je prestala posredovati za stanovnike Sodome, i svi osim Lota, njegove žene i dviju kćeri, bili su uništeni ognjem poslanim s neba.”

„Postojala su zatvorena vrata u Kristovo vrijeme. Sin Božji objavio je nevjernim Židovima toga naraštaja: ‘Eto, kuća vaša ostavlja vam se pusta’ (Matej 23,38).”

„Gledajući niz tok vremena prema posljednjim danima, ista je beskrajna sila objavila po Ivanu: ‘Ovo govori Sveti, Istiniti, onaj koji ima ključ Davidov, koji otvara i nitko ne zatvara, i zatvara i nitko ne otvara’ (Otkrivenje 3,7).“

„U viđenju mi je bilo pokazano, i još uvijek vjerujem, da su 1844. postojala zatvorena vrata. Svi koji su vidjeli svjetlost poruka prvoga i drugoga anđela i odbacili tu svjetlost, bili su ostavljeni u tami. A oni koji su je prihvatili i primili Duha Svetoga koji je pratio objavljivanje poruke s neba, a koji su poslije porekli svoju vjeru i svoje iskustvo proglasili obmanom, time su odbacili Duha Božjega, i On ih više nije nagovarao.”

„Oni koji nisu vidjeli svjetlost nisu imali krivnje za njezino odbacivanje. Samo do one skupine koja je prezrela svjetlost s neba Duh Božji nije mogao doprijeti. A ta je skupina uključivala, kao što sam izjavila, i one koji su odbili prihvatiti poruku kad im je bila iznesena, kao i one koji su je, nakon što su je primili, poslije zaniijekali svoju vjeru. Oni su mogli imati obličje pobožnosti i ispovijedati da su Kristovi sljedbenici; ali, ne imajući živu vezu s Bogom, bili bi odvedeni u ropstvo pod Sotoninim zabludama. Te su dvije skupine prikazane u viđenju — oni koji su svjetlost koju su slijedili proglasili zabludom, i opaki iz svijeta koji su, odbacivši

svjetlost, bili odbačeni od Boga. Ne upućuje se ni na kakve one koji nisu vidjeli svjetlost, te stoga nisu bili krivi za njezino odbacivanje.” Selected Messages, knjiga 1, 62, 63.

„Oni koji vjerom slijede Isusa u velikom djelu pomirenja primaju dobrobiti Njegova posredovanja u svoju korist, dok oni koji odbacuju svjetlo koje razotkriva to djelo službe od njega nemaju nikakve koristi. Židovi koji su odbacili svjetlo dano prilikom Kristova prvog dolaska i odbili vjerovati u Njega kao Spasitelja svijeta nisu mogli primiti oprostjenje po Njemu. Kada je Isus pri svojem užasašću ušao vlastitom krvlju u nebesko Svetište da izlije na svoje učenike blagoslove svoga posredovanja, Židovi su ostavljeni u potpunoj tami da nastavu svoje beskorisne žrtve i prinose. Služba pralikova i sjena bijaše prestala. Ona vrata kroz koja su ljudi nekoć nalazili pristup Bogu više nisu bila otvorena. Židovi su odbili tražiti Ga na jedini način na koji se tada mogao naći, kroz službu u nebeskom Svetištu. Stoga nisu našli zajedništvo s Bogom. Za njih su vrata bila zatvorena. Nisu imali spoznaju o Kristu kao o pravoj žrtvi i jedinom posredniku pred Bogom; stoga nisu mogli primiti dobrobiti Njegova posredovanja.“

„Stanje nevjernih Židova prikazuje stanje nemarnih i nevjernih među onima koji se izjašnjavaju kršćanima, a koji hotimice ostaju neupućeni u djelo našega milosrdnog Velikog Svećenika. U praslici, kada je veliki svećenik ulazio u Svetinju nad svetinjama, od svega se Izraela zahtijevalo da se okupi oko Svetišta i da se na najsvećaniji način ponizi pred Bogom, kako bi primio oprostjenje svojih grijeha i ne bi bio istrijebljen iz zajednice. Koliko je onda bitnije da u ovome protuslikovnom Danu pomirenja razumijemo djelo našega Velikog Svećenika i znamo koje se dužnosti od nas zahtijevaju.“

„Ljudi ne mogu nekažnjeno odbacivati upozorenje koje im Bog u svojoj milosti šalje. U Noino doba svijetu je s neba bila poslana poruka, a njihovo je spasenje ovisilo o načinu na koji su postupili prema toj poruci. Budući da su odbacili upozorenje, Božji je Duh bio povučen od grešnoga roda, i oni su poginuli u vodama Potopa. U Abrahamovo vrijeme milost je prestala preklinjati krive stanovnike Sodome, i svi osim Lota s njegovom ženom i dvjema kćerima bili su uništeni ognjem spuštenim s neba. Tako je bilo i u Kristove dane. Sin Božji izjavio je nevjernim Židovima toga naraštaja: ‘Eto, ostavlja vam se kuća vaša pusta.’ Matej 23:38. Gledajući prema posljednjim danima, ista ta Beskonačna Sila izjavljuje za one koji ‘ne primiše ljubavi istine da bi se spasili’: ‘I zato će im Bog poslati silnu zabludu da povjeruju laži: da budu osuđeni svi koji nisu vjerovali istini, nego su uživali u nepravедности.’ 2 Solunjanima 2:10–12. Kako odbacuju nauk Njegove riječi, Bog povlači svoj Duh i prepušta ih zabludama koje ljube.” Velika borba, 430, 431.